

Sergei Andrejev: „Kalma sadama areng jätkub“

Kalma Kaubanduse osauhing alustas tegevust 17 aastat tagasi, 17. oktoobril 2003. Firma asutasid kaks noort meest, kes omandasid kinnistu Peipsi järve kaldal, kohas, kus suubub väike Piilsi jõgi. Varem asus seal pisike, mitte just kõige parema mainega baar, millel puudus igasugune suhe kalapüügiga.

Veel olid mõned lagunenuid ehitised ja oma aja ära elanud puidust kai (suviti ei olnud jões isegi vett) ning naabritele kuuluv paat, mida võeti rendile. Kalapüügilube samuti renditi omanikelt ... Tänapäeval üle Kalma silla sõites võib aga näha väikest täiesti viisaka väljanägemisega sadamat: pikendatud faar-

vaatera, betoonkai, mõned randunud kalurite kaatrid. Fimal on Alatskivil ka oma fileerimistsehh, mis annab kohalikele elanikele tööd. Võimalik, et asjad võinuks olla paremadki, kui omanike teed poleks lahku läinud ...

Praegu tegeleb firma asjaajamisega Sergei Andrejev, ja ettevõtte on teinud arengu vähehaaval tasa. „Kui me alustasime, ei olnud siin praktiliselt mitte midagi,“ meenutab Kalma Kaubandus OÜ praegune omanik Sergei Andrejev. „Vaid kuu püügivarustuse hoiustamiseks ja mõned ruumid, neist ühes oli kalastuskaupade pood“.

Sergei on pärit Tartust, kuid veetnud terve lapsepõlve Peipsi ääres Kargaja külas Varnja lähistel, kus vanematel oli suvekodu. Kõik lapsepõlvesõbradki on Peipsi äärest, nendega koos alustas ta oma kalameheteed. Nii et kalastamine ei saanud mitte juhuslikult lapseea harastusest tema elukutseks ja eluviisiks. Kõik aastad firma asutajana töötas Sergei ja töötas seni ajani kalurina, jättes paberimajanduse teistele.

Esimesed kutselised kalurid hakkasid Kalmal tööle 2003. aastal. Probleem seisnes selles, et Eesti kalanduse uue ajastu koidikul, 1990ndatel, sai kalastuslube endale käputäis ettevõtlike inimesi, kes ostsid neid riigilt välja endale alatiseks kasutamiseks, õigusega anda lube rendile ja müüa. Rendileandjad võtsid kaluritele lubade eest niipalju, kui heaks arvasid. Ka praegu tehakse niimoodi, vastavalt kehtivatele seadustele. Toonased kalavarud järves võimaldasid veel kasvata da kapitali kala pealt neil, kes seda asja hästi taipasid.

Sergei Andrejev tegeleb firmas peaaesjalikult kalapüügiga, käis ja käib praegugi koos teiste kaluritega küll võrgu-, küll mõrrapüügil. Kõike on olnud nende aastate jooksul – nii edu kui ka kaotusi, ja ka teravaid elamuusi ... Kuid vähehaaval on liigutud püstitatud eesmärgi suunas – hankida omaenda püügiload ja omaenda laevastik. Kogu teenitud raha paigutati firma arendamiseks. Esmalt osteti paat Progress, pärast Amuur, seejärel võrgu- ja mõrrapüügiload. Nüüd on Kalma Kaubandus OÜ-l liigikaudu sada omaenda võrgupüügiluba ja 36 mõrda. Peipsi järve näitajate mõttes on ettevõtte täiesti tegutsemisvõimeline, varustatud püügivahendite ja tehnikaga.

Meie küsimusele, kui tõhus on olnud Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi (EMKF) abi viimaste aastate projektide elluviimisel, rõhutas Sergei Andrejev, et EMKFi on andnud olulist abi. Euroopa vahenditest realiseerisid Kalma Kaubandus OÜ ja Kalma Sadama MTÜ osalisel omafinantseerimisel erinevatel aastatel betoonkai (2019), kala- ja külmustsehhide ehituse pro-

jektid (2016), kalapaatide uuendamise ja remondi (2015), mikro busside ostu (2017), traktori-tõstuki, kõrgsurvepesuri ja isegi ATV (2020) hankimise ja palju muud. „Eriti ära kulus tõstuk,“ räägib Sergei. „Sellega lihtsustus töö sadamas kõvasti. Kui varem laaditi kalapüügivarustust ja kala peale ja maha käsitsi, siis nüüd paigutavad kalurid mõrrad alustele ja tõstuk võtab need kaldal vastu. See on vähendanud kalurite füüsilist koormust oluliselt. Kõrgsurvepesur on samuti väga vajalik asi. Kalamajanduses ei ole olemas üleilgset raha. Nii et abi eest aitäh! Kõikide meie projektide ja aruannete kirjutamise asjadega seonduvaga tegeleb selle valdkonna spetsialist Viktor Siig, kes on kursis firma kõikide tegemistega ja oskab vastata projektidega seotud mistahes küsimustele“.

Pärast endise osanikuga koostöö käimist hakkas Sergei ettevõtte töös n-õ auke lappima. Praeguseks ajaks on remonditud fileerimistsehh Alatskivil (tsehhis tööd juhib Tõnis Saariste). Firma hakkab võlgadest välja tulema, on olemas ka reaalsed tulevikuplaanid. Aktuaalne on sadamahoone ehitamine. Sellesse saaks paigutada lao- ja töõruumid, fileerimistsehhid ja kalakaupluse. Niisamuti nagu seda on juba tehtud teistes Peipsi-äärsetes kalamajandites. Selleks aga on vaja ehitustuba Mustvee vallalt. Sergei loodab valla spetsialistide mõistvusele ja valmisolekule koostööks. Uue taristu loomine sellesse küllasse loob valda uusi töökohti ja toob lisalaeakumisi maksudena valla eelarvesse.

„Loomulikult, ühine huvi oleks ehitada siia fileerimistsehh ja tänapäevane sadamahoone,“ kõneleb Sergei

Andrejev. „Nii oleks kaluritele loodud vajalikud töötingimused, kala aga saabuks töötlemisse ja müüki praktiliselt otse järvest. See on meie tuleviku- plaan.“

Rääkides firma murekohtadest ja Peipsi kalapüügist tervikuna, rõhutas Sergei Andrejev, et peamine probleem on kaadripuudus. Kohalike kaluride polegi tegelikult järele jäänud: vanad ja kogenud siirduvad pensionile, noored aga raha teenima piiri taha. Nii tulebki vastu võtta võõrtööjõudu Ukrainast ja Venemaalt. Kalurid vahetuvad pidevalt, töökogemus puudub.

Rääkisime ka võimalikest seadusemuudatustest kalanduses ja üleminekust individuaalsetele kvootidele. See küsimus läheb Peipsi kaluritele praegu väga korda ning asju arutatakse kahe ministri tasandil. Nähtavasti toob selline seaduseparandus kaasa kardinaalseid muudatusi püügieeskirjades ja mõjutab kõige erinevamad Peipsi järve kalandusega seonduvaid aspekte. Kui see hakkab olema kasulik suurfirmadele, siis kuidas hakatakse arvesse võtma väikeettevõtete huve? Sergei arvates võib püügikvootide jagamine kaasa tuua väikeste kalandus-

firmade pankroti, kuna neil puuduvad oma sadamad ja kalalaadimiskohad. Väikefirmad kardavad, et sadamate omanikud tõstavad teenuste hindu. Ja peakisumus – kvootide jaotus – millistel alustel hakkab toimuma püügikvootide väljastamine riigi ressursi kasutamiseks, nagu seda on kala? Oleks õiglane, kui seaduse eelnõu antaks enne vastuvõtmist riigikogus arutamiseks ühiskondlikul tasandil ja kõikide Peipsi kalurite kategooriate seas.

Kaluritõõ on raske. Kuid on inimesi, kes vaatamata kõigele jäävad sellele alale truuks terveks eluks, andes oma jõu ja tervise. Sergei Andrejev on üks sellistest. Ta on tõeline Peipsi kalur, kes oma käte ja oma meeskonnaga teeb ära kogu talvise kaluri musta töö igasuguse püügivarustusega ja mistahes aastaajal. See mees elab järvest ja järvele, selle stiiliale, kujutamata end ette ilma laevadeta ja kajakate kisata. Elutorme ei karda Sergei samuti – viimase 17 aasta jooksul on ta Kalma Kaubandus OÜ

kaptenisillal paljustki läbi tulnud ja palju läbi teinud. Kalma Kaubandus OÜ-l on ees uued väljakutsed, uued projektid, mille abil saab Kalma sadamast tänapäevane ja veelgi ligi tõmbavam sadam Peipsi kaldal.

Fjodor Maspanov

Fotod: Sergei Andrejev Kalma sadamas; uuenuend laevastik; sadama üldilme.

Autori fotod

PEIPSI KALANDUSPIIRKONNA
ARENDAJATE KOGU

